

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSN Karol Weitz

w sprawie z powództwa F., Niemcy

przeciwko L. Spółce Akcyjnej w G.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 19 grudnia 2019 r.,

zażalenia strony powodowej

na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 31 maja 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

**uchyla zaskarżony wyrok, pozostawiając Sądowi
Apelacyjnemu w (...) rozstrzygnięcie o kosztach postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

F. (e.V.) żądał wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym i zasądzenie od L. Spółki Akcyjnej w G. dwóch kwot po 50 000 euro i kwoty 30 347,44 euro z ustawowymi odsetkami. Referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w G. dnia 20 lipca 2016 r. w wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem. Pozwana wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty.

Sąd Okręgowy w G. postanowieniem z dnia 16 grudnia 2016 r. odmówił odrzucenia pozwu ze względu na zapis na sąd polubowny, a wyrokiem z dnia 15 lutego 2018 r. orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Ustalił, że w dniu 30 czerwca

2015 r. pozwana zawarła z powodem umowę pt. „Mecz towarzyski L. vs. G. e.V.”, który miał odbyć się dnia 22 lipca 2015 r. o godz. 18.30 w G. Zgodnie z umową, pozwana zobowiązała się do zapłaty na rzecz powoda zryczałtowanego wynagrodzenia w wysokości 100 000 euro + VAT oraz do pokrycia wszelkich kosztów podróży i pobytu delegacji powoda. Umowa podlegała prawu polskiemu, a sądem właściwym był sąd w G. Mecz towarzyski L. vs. G. e.V. odbył się w G. dnia 22 lipca 2015 r. o godz. 18.30 w G. Koszt podróży i pobytu wyniósł 30 347,44 euro. W lipcu i sierpniu powód wystawił faktury VAT na kwotę 100 000,00 euro i 30 347,44 euro. Strony prowadziły korespondencję w sprawie przesunięcia terminu płatności.

Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, zaś pozwana nie zgłaszała zarzutów co do zasadności i wysokości roszczeń wynikających z umowy i faktur wystawionych przez powoda.

Pozwana wniosła apelację od wyroku Sądu Okręgowego.

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 31 maja 2019 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego, zniósł postępowanie w sprawie w zakresie rozprawy z dnia 15 lutego 2018 r. i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego. Podkreślił, że sprzeciw pozwanej od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy został sporządzony i podpisany przez radcę prawnego W. C., który wskazał jako adres do doręczeń kancelarię w K. przy ul. K. W dniu 7 marca 2017 r. wpłynęło do Sądu Okręgowego pismo pozwanej wraz z pełnomocnictwem udzielonym radcy prawnemu K. K., który wskazał adres do doręczeń w G. przy ul. P. Zawiadomienie o terminie rozprawy przed Sądem Okręgowym, wyznaczonej na dzień 15 lutego 2018 r., zostało skierowane tylko do radcy prawnego W. C. Z protokołu rozprawy z dnia 15 lutego 2018 r. wynika, że w imieniu pozwanej nikt się nie stawił. Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe pozwanej, zamknął rozprawę i wydał wyrok zgodny z żądaniem pozwu. Sąd Apelacyjny ocenił, że pozwana została pozbawiona możliwości udziału w procesie i nie miała możliwości działania, co powoduje nieważność postępowania. Wskazał, że doręczeń należy dokonywać ustanowionemu w sprawie pełnomocnikowi procesowemu strony (art. 133 § 3 zd. 1 k.p.c.), a jeżeli jest ich kilku,

sąd doręcza odpis pisma tylko jednemu z nich (art. 141 § 3 k.p.c.). W orzecnictwie Sądu Najwyższego ustalona jest wykładnia tego przepisu, zgodnie z którą jeśli strona w treści udzielonego pełnomocnictwa procesowego lub w inny jednoznaczny sposób nie wskazała, któremu z ustanowionych przez nią pełnomocników należy dokonywać doręczeń, to wyboru dokonuje przewodniczący lub sąd (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 1973 r., I CZ 163/72, OSNCP 1973, nr 11, poz. 202, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1982 r., II CR 177/82, niepubl., postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1998 r., I CKN 856/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 4). W rozpoznawanej sprawie pozwana w piśmie z dnia 3 marca 2017 r. dokonała wyboru radcy prawnego K. K. jako pełnomocnika, któremu należy doręczać korespondencję. Zatem doręczenie zawiadomienia o rozprawie w dniu 15 lutego 2018 r. na adres radcy prawnego W. C. nie było prawidłowe, a pozwana nie była reprezentowana i nie działała w obronie swoich interesów.

Powód wniósł zażalenie na wyrok Sądu Apelacyjnego, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych (dwukrotnie) oraz naruszenie art. 379 pkt 2 i art. 386 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecnictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że w postępowaniu toczącym się w wyniku zażalenia złożonego na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. na orzeczenie kasatoryjne Sądu drugiej instancji, Sąd Najwyższy bada tylko, czy wystąpiły wskazane przez Sąd drugiej instancji przesłanki uchylenia zaskarżonego wyroku, którymi są: nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, nierozpoznanie przez ten sąd istoty sprawy oraz sytuacja, gdy wydanie wyroku przez sąd drugiej instancji wymagałoby przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Przedmiotem oceny Sądu Najwyższego w postępowaniu wywołanym wniesieniem zażalenia na podstawie art. 394¹ § 1¹ k.p.c. nie mogą być inne kwestie, w szczególności dotyczące oceny zasadności roszczenia ani merytorycznego badania stanowiska prawnego sądu drugiej instancji, jak również badania prawidłowości zastosowania przepisów prawa procesowego, które nie odnoszą się ściśle do wskazanych przez sąd drugiej instancji podstaw uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji. Omawiane zażalenie nie jest bowiem środkiem

prawnym służącym kontroli materialnoprawnej podstawy wyroku ani prawidłowości zastosowania przez sąd drugiej instancji przepisów prawa procesowego niezwiązanych z podstawami kasatoryjnymi, lecz zażalenie to jest skierowane przeciwko uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, a więc ocenie może być poddany jedynie ewentualny błąd sądu odwoławczego przy kwalifikowaniu określonej sytuacji procesowej, jako odpowiadającej powołanej podstawie kasatoryjnej (zob. m.in. postanowienia z dnia 12 grudnia 2013 r., V CZ 75/13, niepubl., z dnia 7 listopada 2012 r., IV CZ 147/12, OSNC 2013 r., nr 3, poz. 41, z dnia 16 maja 2013 r., IV CZ 31/13, niepubl. i z dnia 21 czerwca 2013 r., I CZ 48/13, niepubl.).

Sąd Apelacyjny trafnie powołał się na orzeczenia Sądu Najwyższego, zgodnie z którymi w razie ustanowienia kilku pełnomocników, sąd doręcza odpis pisma tylko jednemu z nich (art. 141 § 3 k.p.c.), a jeżeli strona w treści udzielonego pełnomocnictwa procesowego lub w inny jednoznaczny sposób nie wskazała, któremu z ustanowionych przez nią pełnomocników należy dokonywać doręczeń, to wyboru dokonuje przewodniczący lub sąd. Trzeba jedynie dodać, że taki pogląd jest reprezentowany również we współczesnym orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. postanowienia z dnia 24 listopada 2006 r., III CZ 75/06, niepubl., z dnia 9 lutego 2012 r., III CZ 3/12, niepubl., z dnia 30 czerwca 2016 r., I CZ 36/16, niepubl., z dnia 17 listopada 2016 r., IV CZ 77/16, niepubl. z dnia 12 grudnia 2017 r., IV CZ 89/17, niepubl.). Należy wszakże podkreślić, że – wbrew odmiennej ocenie dokonanej przez Sąd Apelacyjny – nie ma podstaw do przyjęcia, że pozwana wyraźnie wskazała radcę prawnego K. K. jako jedynego pełnomocnika do doręczeń. W piśmie z dnia 3 marca 2017 r. to nie pozwana wskazała bowiem na kancelarię radcy prawnego K. K., ale sam ten pełnomocnik.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nietrafnie zatem przyjął nieważność postępowania na podstawie art. 379 pkt 2 w związku z art. 386 § 2 k.p.c.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁵ § 1 w związku z art. 394¹ § 1 i § 3 k.p.c.).